

دارالفنون

ادبیات و فلسفه و تاریخ و جغرافیا و ادبیات

فلسفه ، اجتماعیات ، تاریخ ، جغرافیا ، ادبیات

ایکی آبدہ بر نشر اولنور

مندرجات :

عثمانی دارالفنون	 [محمد علی عینی]
مساعی لسانیہ	 [جناب شہاب الدین]
لسان نظمده اشکال و افکار	 [علی اکرم]
آخہ منیدلر تاریخنه عائد تدقیقات	 [لہمان ہاوپت]
لسان ویازی	 [غ . برغشترده سہر]
مصرده یازلمش تورکمنجه کتاب	 [نجیب عاصم]
« غوتہ » یہ دائر	 [عشاقی زاده : خالد ضیا]

زمرہ فہمی

فلسفہ بر علممیدر ؟	 [احمد نعیم]
صناعتک بر تعریفی	 [وحید]
کتابیات تحلیللری	

استانبول — مطبعہ عامرہ

۱۳۳۲ — ۱۳۳۴

علمیه اوزرینه بنا ایله تتبع و مناقشه ایدیور . بوجهته کتابک برنجی قسمی نظریاته وایکنجی قسمی تطبیقاته تخصیص ایدلمشدر . هر مسئله ایچون ویریلن ایضاحات جدأ استفاده بی موجبدر . ایشته ابتدائی دارالمعلمینلردن یتیشه جک مکاتب ابتدائیہ معلملری بو کتابلر سایه سنده اطفال وطنی بویله علمی اصوللرله یتشدریمکی اوکره نیرلرسه استقبال ایچون پک مهم ثمره لر اقتطاف اولنماسی قویاً مأمولدر . نجم الدین بک ترجمه سنی پک روان و ساده بر اسلوبله یازمش اولدیغندن محتوی اولدیغی مسئله لریک آکلاشلمه سی پک قولای اولیور . یالکز قوللانقلری بعض اصطلاحاتی قبول ایده میه جکز . مثلاً ۵۱۸ نجی صحیفه ده کی « انضباط و منافسه » بحثده کی « منافسه » تعیری کی . واقعا عربجه « منافسه » برشیئه رغبت معناسنه کلیورسه ده تورکجه مزده بونک معناسی دیش بیلهمک ، کین طوتمقدر . ظن ایدرسهم « منافسه » فرانسزجه émulation مقابلی اوله رق قوللانمشدرکه بوکا تورکجه « غبطه » دنیسه ایدی هرکس مقصدک نه اولدیغنی دها قولای آکلامش اولوردی .

*
* *

علمک قیمتی — [طبعی : استانبول — مطبعة عامره ۱۳۳۱ = ۲۸۱ صحیفه دن عبارت]

تألیف و ترجمه کتبخانه سنی تشکیل ایدن سلسله نشریاتک اون دردنجیسنی « علمک قیمتی » عنوانلی اثر بحق تزیین ایتمشدر . بوعصرک اک ممتاز علماسندن اولان هاری بوانقاره نک پک مهم بر اثر فلسفیی اولان بو کتابی بویوک بر قدرت و متین و جید بر اسلوب ایله ترجمه موفقیتی صالح زکی بک افندی یه میسر اولمشدر . کتابی بر آرزقاریشدرنجی مشارالیه دن بشقه بریسنک بومشکل ایشه قاریشه مایه جغنی تصدیقده تردد اولنه ماز . زیرا کتابک اکثر مباحثی ریاضیات عالیہ مسائلیله تماماً قاریشمشدر . حتی کتابک ترجمه سنی بیلله او قویوب غوامضنه عقل ایردرمک ایچون بویوک بر سرمایه علمه صاحب اولمق لازمدر . مؤلف کتاب بو اثرینی بالخاصه متفکریندن لوروآ Le Roy نک : « علم اعتباراتدن متشکلدر ؛ ظاهری اولان بداهتنی ده منحصرأ بو حاله مدیوندر . شئون علمیه و بطریق الاولى قوانین علمیه « عالم » ک آثار صنایعه سندن عبارتدر . بناء علیه علم بزه حقیقتدن هیچ برشی بیلدیره مزور « قاعده عمل » اولمقدن باشقه برشیئه ده یارایه ماز » [۱] یولنده کی

[۱] بزم حکمانک « لولا الاعتبار لبطلت الحقایق » قولی تأیید ایدیور .

مدعای تنقید ایچون یازمیشدر . کوریلورکه « ندر » اک مهم بر موضوعدر . آنجق بوتقیداته مقدمه اولق اوزرد مؤلف نحریر ، اولا زمان و مکان و ابعاد ثلثه حقنده کی مختلف ملاحظات عالیة فلسفیه یی ، و علوم فیزیقه ایله ریاضیاتک مناسباتی ، و قوانین طبیعه نك ضرورتنه دکل امکانه contingency قائل اولان بعض معاصر فیلسوفلرک نظریات علمیه لرینی ده تشریح ایتدیکندن اثر هیئت مجموعه سیله اک مهم واک یکی بر مجله فلسفیه اولمشدر . آنجق بوراده مترجمک Contingence ه مقابل قوللاندیغی « تمکن » تعیرینی موافق بولمادیغمزی سویلیه جکز . زیرا تمکن باشقه معنادهدر . ذاتاً صالح ذکی بک افندی ده بوبحثک باشنه فلسفه امکانیه دیمشدرکه موافق اولان ده بوایدی . مشارالیه دن پو آنقاره نك دیگر مصنفات علمیه سنی ده لسانمره نقل و اهدا ایتسنی تمی ایدرز .

*
**

وحدت وجود — [طبی : استانبول — مطبعة عامره ۱۳۳۱ = ۱۷۱ صحیفه دن عبارت

فیاتی ۳، ۵ غروش]

بو کتاب تألیف و ترجمه کتبخانه سنه داخل دکلدر . فقط ینه نظارت طرفندن مطبعة عامره ده باصدیرلمشدر . اثرک مؤلفی دارالفنون مدرس لرندن فرید بکدر . وحدت وجود مسئله سی فلسفه نك دها بدایت ظهورندن بری حکمای اشغال ایتمشدر . مشهودیمز اولان هر آن متبدل ، هر آن فانی شئون و حادثاتک اوته سننده هیچ دیکشمه یین ، هر آن مستمر و دائم برشیتک موجود اولدیغی ، انسانلر تأمله باشلادقلری کوندن اعتباراً تفرس ایتمشلردر . عجبا بوشی نه در ؟ اک آزی ایکی بیک بشیوز سنه دن بری کلوب کچن فیلسوفلر بوکا دائر پک درین وپک چوق ملاحظه لر یورتمشلردر . ایشته فرید بک بتون بوملاحظه لری شو یوز یتمش بر صحیفه لک کتابنده زبده ایلمشدر . فقط نه قدر صلاحیت علمیه و نه متین برافاده ایله . بونک سببی معلومدر . زیرا فرید بک غربک آثار فلسفیه سنی تتبع ایتمش اولدیغی کی حکمای اسلامیه نك آثارینی ده متن اصلیلرندن کوروب مألرینی هضم ایتمشدر . بوجهته بالخاصه متافزیکک اک مهم بر بحثی اولان وجود مسئله سی حقنده بو کتابده غایت اطرافلی معلوماته تصادف ایده بیلیرز . مذهب مظاهر ، اعیان ثابته ، ذوات ممکناتدن وجودک انتقاسی ، جواهر و اعراض ، زمان و مکان مسائل غامضه سی ده بو کتابده مدققانه تشریح